

EKSPRESIONIZEM

Ekspressionizem je umetnostna smer, ki se je razvila predvsem v Nemčiji kot posledica človekove stiske ob grozeči svetovni vojni. V ospredje je postavil novega človeka in prevrednotenje vrednot. Umetniki so obtoževali moderno civilizacijo, kapitalizem, vojno. Nezadovoljni z obstoječim so ustanavljali novo podobo sveta in zahtevali prerojenega, etično očiščenega človeka. Višek je ekspressionizem dosegel v vojnem času, po letu 1920 pa je počasi upadel.

Na Slovenskem se je ekspressionizem pojavil med obema vojnama. Usmeril se je predvsem v liriko, a tudi v dramatiko in pripovedništvo. Značilne ekspressionistične prvine najdemo v delih *Srečka Kosovele*, *Antona Vodnika*, *Ivana Preglja* in *Slavka Gruma*.

Smisel ekspressionizma je v tem, da duševnost iztiska iz sebe svojo notranjo podobo (*lat. expressio = iztis, izraz*). V ta namen uporablja sicer čutne podobe zunanjih predmetov, a ne v naravni obliki, ampak deformirano. Notranje napeta duševna stanja izraža s pomočjo jezika, s kriki, klici, nenaravnimi besednimi zvezami. To je svet, kot ga dojema razbolela duša. Zato v ekspressionizmu niso glavno estetski vtisi, ampak izražanje moralnih doživetij. Moralni ideali ekspressionizma so novi človek, nova človeška skupnost, bratstvo, človečnost, ljubezen.